

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ ІМЕНІ АКАДЕМІКА В. ЛАЗАРЯНА**

РАДА З ГУМАНІТАРНОГО ВИХОВАННЯ

ВІСНИК КУРАТОРА

№ 54

**ДНІПРОПЕТРОВСЬК
2013**

Укладач: Дешко Л. К.

УДК 378

Вісник куратора № 54

Рекомендовано до друку Радою з гуманітарного
виховання

Редактор: Лагдан С. П.

Комп'ютерний набір: Сидорчук Н. В.

Зміст

1. Діяльність гуртожитків та умови проживання у них студентів (за матеріалами соціологічного дослідження) *(Пономаренко І. Ю. – керівник соціологічної групи, доц. каф. філософії та соціології)*
2. Календар знаменних дат на перше півріччя 2013 р.
3. Згадаймо ці дати *(матеріали до бесід у групах)*.
4. План заходів на II семестр 2012-2013 навчального року.

**ДІЯЛЬНІСТЬ ГУРТОЖИТКІВ
ТА УМОВИ ПРОЖИВАННЯ У НИХ СТУДЕНТІВ**
Результати соціологічного дослідження

У квітні 2012 року в університеті було проведено чергове соціологічне дослідження. Мета дослідження – вивчення роботи гуртожитків та умов проживання у них студентів.

В анкеті було сформульовано 10 запитань. На етапі підготовки анкети студентам, що мешкають у гуртожитках, було запропоновано сформулювати запитання, які вони хотіли б поставити в цій анкеті. Більшість їх враховано під час складання анкети.

Було роздруковано 1000 анкет. Анкета містила наступні запитання:

Шановні студенти ДНУ, мешканці гуртожитків!

Перед Вами анкета, метою якої є дослідження роботи гуртожитків нашого університету та умов проживання в них студентів. Опитування проводиться анонімно. Уважно прочитайте запитання і варіанти відповідей. Обрану відповідь необхідно підкреслити.

1. У якому гуртожитку Ви проживаєте?

- а) 1 б) 2 в) 3 г) 4 д) 5 є) 6

2. Який чинник найбільше схилив Вас до поселення у гуртожиток?

- а) низька оплата за кімнату у гуртожитку;
б) цікаве, веселе студентське життя;
в) там легше вчитись - можуть допомагати сусіди;
г) Ваш варіант _____

3. Скільки людей проживає з Вами у кімнаті?

- а) 1 б) 2 в) 3 г) 4 д) 5 є) 6 ж) більше

4. Яка кількість людей, на Ваш погляд, є оптимальною для проживання в одній кімнаті?

---

5. Які у Вас стосунки із сусідами по кімнаті?

- а) добрі; б) дружні; в) погані; г) не можу відповісти.

6. Чи стикалися Ви з проблемою дідівщини у гуртожитку?

- а) так; б) ні.

7. Чи стикалися особисто Ви з проблемою крадіжок у гуртожитку?

а) так; б) ні.

8. Чи робили Ви ремонт у кімнаті після заселення у гуртожиток?

а) так; б) ні.

9. Якщо Ви відповіли «так» на попереднє запитання, то скільки грошей Ви витратили на ремонт?

10. Чи відповідає, на Ваш погляд, стан кімнати та гуртожитку встановленій ціні за проживання?

а) так; б) ні.

По 200 анкет були роздані в 5 гуртожитків. На жаль, для подальшої обробки і аналізу повернулися тільки 553 анкети.

	4	3	2	1	5	Загальна
	гуртожиток	гуртожиток	гуртожиток	гуртожиток	гуртожиток	
Кіл-ть	197	170	113	73	-	553
%	98 %	85 %	56 %	36 %	-	55 %

Як бачимо, кількість неповернених анкет склала 45 %. Це, безумовно, дуже великий відсоток неповернення. Слід зазначити, що навіть під час проведення соціологічних опитувань, присвячених проблемі корупції (було проведено 3 таких дослідження), такої кількості неповернених анкет не було. Звичайна кількість неповернених анкет складає 10-12 %.

На запитання про причину поселення в гуртожиток були отримані наступні відповіді:

41 %	Цікаве, веселе студентське життя
38 %	Низька плата за кімнату в гуртожитку
32 %	Там легше вчитися, можуть допомогти сусіди
24 %	Близькість до університету

Варіанти відповіді "цікаве, веселе студентське життя" отримав найбільшу кількість відповідей (41 %). Результат прогнозований, оскільки відповідали молоді люди, для яких студентське життя асоціюється з цікавим проведенням часу, спілкуванням з однолітками. Тому навіть матеріальний чинник "низька плата за кімнату в гуртожитку" зайняв тільки друге місце (38%). Цінують допомогу в навчанні 32 % респондентів сусідів по гуртожитку. 24 % опитаних головною причиною проживання в гуртожитку назвали близькість до університету.

У дослідженні ставилося завдання з'ясувати, яка кількість студентів мешкає в кімнатах гуртожитків і яку кількість студенти вважають оптимальною. Відповіді розподілилися таким чином:

1 гуртожиток

1 особа	2 особи	3 особи	4 особи	5 осіб	6 осіб
	4	15	33	22	2

2 гуртожиток

1 особа	2 особи	3 особи	4 особи	5 осіб	6 осіб
	13	48	53	57	

3 гуртожиток

1 особа	2 особи	3 особи	4 особи	5 осіб	6 осіб
4	44	54	21	-	2

4 гуртожиток

1 особа	2 особи	3 особи	4 особи	5 осіб	6 осіб
31	29	45	66	5	

Загальна

1 особа	2 особи	3 особи	4 особи	5 осіб	6 осіб
35	90	165	175	84	4

Зазначені дані свідчать, що більшість опитаних студентів (60 %) мешкають по 4-5 чоловік в кімнаті. 14 % мешкає по 6 чоловік в кімнаті, 16 % по 3 чоловіки. Відповіді на запитання, яку кількість чоловік студенти вважають оптимальною для проживання в кімнаті, показані у таблицях:

1 гуртожиток

1 особа	2 особи	3 особи	4 особи	5 осіб	6 осіб
-	13	35	31	1	-

2 гуртожиток

1 особа	2 особи	3 особи	4 особи	5 осіб	6 осіб
-	22	67	30	5	-

3 гуртожиток

1 особа	2 особи	3 особи	4 особи	5 осіб	6 осіб
-	68	77	24	-	-

4 гуртожиток

1 особа	2 особи	3 особи	4 особи	5 осіб	6 осіб
5	73	80	17	5	-

Загальна

1 особа	2 особи	3 особи	4 особи	5 осіб	6 осіб
5	176	259	102	11	-

З таблиці видно, що майже половина опитаних студентів (46 %) вважають, що краще всього жити в кімнаті утрьох, 31 % хотіли б жити удвох, 18 % учотирьох. Реальні умови проживання наших студентів досить далекі від їх

бажань. Тільки 16 % мешкають у кімнаті утрюх. Потрібно зазначити, що практично ніхто не хотів би жити в кімнаті один.

Наступні два запитання були присвячені вивченню морально-психологічного клімату в гуртожитку. Результати відповідей на запитання «Які у Вас стосунки із сусідами по кімнаті?» розподілилися таким чином:

1 гуртожиток

Добрі	Дружні	Погані	Не можу відповісти
29	47	-	1

2 гуртожиток

Добрі	Дружні	Погані	Не можу відповісти
49	52	3	1

3 гуртожиток

Добрі	Дружні	Погані	Не можу відповісти
64	102	4	-

4 гуртожиток

Добрі	Дружні	Погані	Не можу відповісти
96	96	6	3

Загальна

Добрі	Дружні	Погані	Не можу відповісти
238	297	13	5
43 %	54 %	2 %	1 %

Дані, наведені в таблиці, дозволяють зробити висновок про хороший морально-психологічний клімат у гуртожитках. 43 % студентів відповіли, що у них склалися добрі стосунки із сусідами по кімнаті, 54 % відзначили, що стосунки із сусідами по кімнаті склалися дружні. Тільки 2 % характеризують взаємини із сусідами як погані, 1 % респондентів не змогли відповісти на це запитання.

Викликає занепокоєння той факт, що 33 студенти на запитання "стикалися Ви з проблемою дідівщини в гуртожитку?" відповіли ствердно. Найбільше ствердних відповідей дали студенти першого гуртожитку - 18. Враховуючи те, що всього з цього гуртожитку вдалося зібрати 73 анкети із 200 розданих, із цим явищем зіткнулися 36 % студентів!

На запитання "Чи стикалися **особисто Ви** з проблемою крадіжок у гуртожитку?" відповіли "так" 75 студентів, тобто 27 % опитаних. По гуртожитках відповіді розподілилися таким чином:

1 гуртожиток	2 гуртожиток	3 гуртожиток	4 гуртожиток
32 %	15 %	1 %	16 %

З таблиці видно, що найбільш тривожна ситуація у першому гуртожитку. Із 73 опитаних 24 студенти написали, що стикалися з крадіжкою в гуртожитку.

У наступному запитанні анкети у студентів дізнавалися, чи робили вони ремонт у кімнаті після заселення. Ствердно на нього відповіли 207 студентів, тобто 37% опитаних. По гуртожитках відповіді розподілилися таким чином:

1 гуртожиток	2 гуртожиток	3 гуртожиток	4 гуртожиток
60 %	46 %	0,4 %	52 %

Отримані дані свідчать про те, що практично половина студентів 1-го, 2-го і 4-го гуртожитків робили ремонт у своїх кімнатах.

Суми, витрачені на ремонт, наведені в наступній таблиці:

Загальна сума, грн..	Кількість студентів	%
0-100	14	5 %
100-500	122	46 %
500-800	67	25 %
800-1000	33	12 %
1000-3000	30	11 %

Аналіз даних показує, що ремонт у кімнатах робили 266 студентів, тобто 48 % опитаних респондентів. З них 5 % витратили на ремонт зовсім невеликі кошти - до 100 гривень, 46 % витратили на ремонт суми до 500 гривень, 25 % до 800 гривень, 12 % до – 1000, 11 % до – 3000 гривень.

На запитання, чи вважають студенти, що стан кімнат і гуртожитку відповідає встановленій ціні за проживання? "так" відповіли 125 (22 %) студентів, "ні" відповіли 428 студентів (78 %). По гуртожитках відповіді розподілилися таким чином:

	Так		Ні	
	К-ть	%	К-ть	%
1 гуртожиток	17	23 %	56	77 %
2 гуртожиток	32	28 %	81	72 %
3 гуртожиток	18	10 %	152	90 %
4 гуртожиток	58	29 %	139	71 %
Загальна				

Важливим в анкеті стало наступне запитання: "Яка, на Ваш погляд, найактуальніша проблема Вашого гуртожитку?". По гуртожитках відповіді розподілилися таким чином:

1 гуртожиток

	К-ть	Варіанти відповідей
а	64	Антисанітарні умови (наявність гризунів, тарганів тощо)
б	-	Засміченість сміттєпроводу
в	5	Відсутність гарячої води
г	7	Кімнати недостатньо опалюються
д	2	Не відремонтований дах
е	12	Шум на блоці
є	14	Погане прибирання
ж	14	Паління
з	4	Розпивання спиртних напоїв
і	4	Велика кількість людей у кімнаті

к	8	Прибирання на блоці – «Ніяке!»
л	7	Не всі чергують на блоці
м	14	Погане обладнання на кухні

2 гуртожиток

	К-ть	Варіанти відповідей
а	93	Антисанітарні умови (наявність гризунів, тарганів тощо)
б	10	Засміченість сміттепроводу
в	38	Часта відсутність гарячої води
г	19	Кімнати недостатньо опалюються
д	1	Не відремонтований дах
е	32	Шум на блоці
є	23	Погане прибирання
ж	45	Паління
з	38	Розпивання спиртних напоїв
і	29	Відсутність сміттепроводу
к	21	Прибирати блок повинні технічні працівники
л	41	Черги у гігієнічну кімнату

3 гуртожиток

	К-ть	Варіанти відповідей
а	103	Антисанітарні умови (наявність гризунів, тарганів тощо)
б	-	Засміченість сміттепроводу
в	-	Відсутність гарячої води
г	11	Кімнати недостатньо опалюються
д	16	Не відремонтований дах
е	32	Шум на блоці
є	-	Погане прибирання
ж	61	Паління
з	23	Розпивання спиртних напоїв
і	41	Жахливий стан душової кімнати та кухні
к	32	Зранку кричать прибиральниці, неможливо виспатися

4 гуртожиток

	К-ть	Варіанти відповідей
а	133	Антисанітарні умови (наявність гризунів, тарганів тощо)
б	65	Засміченість сміттепроводу
в	21	Відсутність гарячої води
г	11	Кімнати недостатньо опалюються
д	3	Не відремонтований дах
е	17	Шум на блоці
є	16	Погане прибирання
ж	42	Паливо

з	13	Розпивання спиртних напоїв
і	23	Відсутність душової кімнати на блоці
к	25	Поганий стан газового обладнання

У цілому по усіх гуртожитках результати зведені у наступній таблиці:

Загальна

	К-ть	Варіанти відповідей
а	393	Антисанітарні умови (наявність гризунів, тарганів тощо)
б	75	Засміченість сміттєпроводу
в	64	Відсутність гарячої води
г	48	Кімнати недостатньо опалюються
д	2	Не відремонтований дах
е	93	Шум на блоці
є	53	Погане прибирання
ж	162	Паління
з	78	Розпивання спиртних напоїв

Аналіз даних, наведених у таблиці, дозволяє зробити висновок, що найсерйознішою проблемою практично усіх гуртожитків є антисанітарні умови (гризуни і таргани) - 393 студенти (71 %). Другою проблемою студенти називають паління - 162 анкети (29 %). Далі респонденти відмічають шум на блоці - 93 анкети (16 %), розпивання спиртних напоїв - 78 анкет (14 %).

Слід зазначити, що деякі проблеми в гуртожитках виділяються особливо. Так, наприклад, у четвертому гуртожитку 65 студентів відмічають засміченість сміттєпроводу, 23 - відсутність душової кімнати на блоці, 25 - поганий стан газового устаткування. У третьому гуртожитку в 41 анкеті пишуть про жахливий стан душової і кухні, у 32 анкетах повідомляють, що зранку так кричать прибиральниці, що неможливо виспатися. У другому гуртожитку 29 студентів пишуть про відсутність сміттєпроводу, 41 студент – про черги в гігієнічні кімнати. У першому гуртожитку 14 студентів відмічають погане устаткування на кухні.

На запитання: "Чи давали Ви хабар під час заселення в гуртожиток?" студенти першого і другого гуртожитку відповіли негативно. Втім, ці відповіді викликають деякі сумніви, оскільки відсоток неповернення анкет по цих гуртожитках (як вже відзначалося вище) дуже високий. Перший гуртожиток – 73 із 200, другий гуртожиток 113 із 200! По третьому гуртожитку "так" відповіли 5 студентів, по четвертому – 62 студенти, що складає 31 % опитаних по цьому гуртожитку!

У наступному запитанні у респондентів дізнавалися чи вважають вони чергування студентів на блоці необхідним. По гуртожитках відповіді розподілилися таким чином:

1 гуртожиток

Так	Ні
44	35

2 гуртожиток

Так	Ні
69	44

3 гуртожиток

Так	Ні
98	74

4 гуртожиток

Так	Ні
126	63

Загальна

Так	Ні
337	216

Зведена таблиця свідчить про те, що 337 (60 %) респондентів вважають, що чергування студентів на блоці є корисним і необхідним.

На запитання про те, чи вважають студенти чергування викладачів у гуртожитку необхідним, студенти відповіли так:

Так	Ні
170	383

Цифри свідчать про те, що більшість студентів – 383 (69 %) негативно – ставляться до чергувань викладачів у гуртожитках.

В анкеті студентам було запропоновано оцінити роботу студентської ради гуртожитку. По гуртожитках відповіді розподілилися таким чином:

1 гуртожиток

Позитивно	Негативно
58	17

2 гуртожиток

Позитивно	Негативно
100	15

3 гуртожиток

Позитивно	Негативно
98	70

4 гуртожиток

Позитивно	Негативно
153	42

Загальна

Позитивно	Негативно
409	144

Більшість студентів – 409 (73 %) – оцінюють роботу студентської ради гуртожитків позитивно.

На запитання, чи потрібна студентам кімната для занять і відпочинку в гуртожитках, студенти відповіли таким чином:

Так	Ні
399	154

399 (72 %) студентів, що брали участь в опитуванні, хотіли б, щоб у гуртожитку була кімната для занять і відпочинку.

Наступне запитання анкети "Що б ви хотіли змінити в правилах проживання у гуртожитку?" було відкритим. У ньому не було варіантів відповідей, тому отримали досить різноманітні.

Наводимо варіанти відповідей по гуртожитках, зберігаючи стилістику авторів:

281	Вхід у гуртожиток зробити цілодобовим
160	Зробити спеціальну кімнату для тих, хто палить
86	Зробити вільним вхід у душ протягом 24 годин
42	Скасувати 10 годин відпрацювання
54 3	«Поведінка «охорони» бажає бути кращою! А не як козли останні» У деяких анкетах було названо прізвище охоронця «Грузур Михайло» (але нерозбірливо)
37	"Встановити нормальні газові плити та змішувачі як у гігієнічну кімнату, так і на кухню"
31	Не здавати пропуски на вахту
26	Все влаштовує
23	Відмінити чергування на вахті
21	Встановити пральну машину
18	Відмінити чергування на блоці, цим повинен займатися спеціальний персонал
18	Прибирання на вихідних повинні робити прибиральниці
17	Дозволити селитися дівчатам та хлопцям в одній кімнаті, якщо вони заручені
12	Дозволити користування електроприладами
9	Зменшити кількість людей, які проживають у одній кімнаті
8	«Всі студенти рівні. Тому студенти зі студради повинні дотримуватися таких же правил, як і інші студенти. Відпочинок у кімнаті відпочинку повинен бути доступний для кожного студента, а не для «еліти»
7	Відкрити тренажерний зал
7	За те що поставили пропуск за чергування, не потрібно відпрацьовувати штрафні години

Звертає на себе увагу той факт, що по усіх гуртожитках студенти просять зробити вхід у гуртожиток цілодобовим – 281 анкета (50 % опитаних) 160 студентів (28 %) опитаних просять виділити місця для студентів, що палять.

На ще одне відкрите запитання: "Що б Ви хотіли поліпшити в системі поселення в гуртожиток на початку навчального року?" по гуртожитках були отримані наступні відповіді (збережена стилістика авторів):

161	Відмінити / зменшити фонд оплати блоку 100 гривень – це забагато, і того ж ці кошти йдуть не туди, куди треба
113	Скасувати відвідування лазні!; Це зайве і викачка грошей за якусь «печатку»!; Прибрати цю прокляту лазню, тому що ніякого сенсу в цьому немає: тільки зайві гроші і марна трата часу
48	Відмінити чергування на блоці та на вахті
32	Щоб студенти, які проживали у гуртожитку в минулому році, могли заселятися поза чергою
15	Розділити дні поселення - окремий день для кожного курсу для того, щоб зменшити черги і прискорити процес поселення

В останньому запитанні анкети студентам пропонувалось подати свої прохання, пропозиції та зауваження щодо поліпшення умов проживання в гуртожитку. Наводимо отримані дані, зберігаючи стилістику авторів:

112	Зробити якісний ремонт блоків
87	Зробити душ цілодобовим
46	Позбутися тарганів та гризунів
41	Зробити місце для куріння
31	Замінити газові плити
23	Виділити кошти на спортивний інвентар
19	Зменшити ціну на гуртожиток «Вона є найвищою з усіх ВНЗ міста Дніпропетровська»
14	Тихе прибирання технічного персоналу зранку і у відведений час
11	Обґрунтована доплата за гуртожиток
7	Встановити нові змішувачі на кухнях
3	Повідомити комендантам та вахтерам про закон стосовно закриття гуртожитку

Проведене соціологічне дослідження дало корисну інформацію з багатьох питань життя студентів у гуртожитках.

З матеріалами дослідження буде цікаво ознайомитися деканам факультетів і кураторам груп.

*Пономаренко І. Ю.,
керівник соціологічної групи,
доц. каф. філософії та соціології*

Цього року виповнюється:

- 2300 років від дня народження Архімеда (бл. 287 – 212 р.р. до н. е.), давньогрецького математика, фізика, інженера, винахідника та астронома;
- 1035 років від дня народження Ярослава Мудрого (бл. 978–1054), великого князя Київського, державного діяча Київської Русі;
- 1030 років від дня народження Антонія Печерського (983–1073), церковного діяча Київської Русі, одного із засновників Києво-Печерського монастиря;
- 960 років від дня народження Володимира Мономаха (1053–1125), великого князя Київського, видатного державного, політичного та освітнього діяча Київської Русі, автора твору «Повчання дітям» (1106);
- 930 років від першої письмової згадки (1083) про м. Хорол (Полтавська обл.);
- 900 років тому (1113) складено первісний варіант літописного зведення «Повість временних літ»;
- 780 років від часу першої згадки (1233) про м. Дрогобич (Львівська обл.);
- 730 років від часу першої згадки (1283) про м. Рівне як місто Галицько-Волинського князівства;
- 650 років від першої письмової згадки про Вінницю як про литовську фортецю;
- 665 років з дня заснування Празького університету [Карлівський університет (1348)], першого слов'янського університету;
- 520 років від першої згадки (1493) про м. Плоскирів (тепер м. Хмельницький);
- 510 років від дня народження Мішеля Нострадамуса (1503–1566), астролога, лікаря, поета;
- 465 років від дня народження Джордано Бруно (1548–1600), італійського філософа-матеріаліста, поета;
- 375 років від першої згадки (1638) про селище Диканька (нині селище міського типу Полтавської обл.);
- 260 років тому було завершено будівництво Андріївської церкви (1753) у Києві;
- 120 років тому (1893) засновано Львівський історичний музей;
- 120 років від часу відкриття (1893) Трипільської культури;
- 80-та річниця Голодомору в Україні (1932–1933);
- 60 років тому (1953) було засновано Інститут фізіології ім. О. О. Богомольця АН УРСР (нині – Національної академії наук України)

СІЧЕНЬ

1

- Новорічне свято

2

- 100 років від дня народження Натана Самійловича Рибак (1913–1978), українського письменника

4

- 370 років від дня народження Ісаака Ньютона (1643–1727), англійського вченого (одного з основоположників сучасного природознавства)

5

- 150 років від дня народження Мелітона Антоновича Баланчивадзе (1863–1937), грузинського композитора;
- 100 років від дня народження Василя Олександровича Войцеховича (1913–1987), українського письменника

6

- Святвечір. Багата кутя;
- 75 років від дня народження Лариси Юхимівни Шепітько (1938–1979), українського та російського кінорежисера, актриси

7

- Різдво Христове;
- 220 років від дня народження Сильвестера Венжика Грози (1793–1849), польського письменника, публіциста (представника «української школи» в польській літературі);
- 160 років від дня народження Миколи Миколайовича Аркаса (1853–1909), українського композитора, історика, мецената, культурно-освітнього та громадського діяча

8

- Собор Пресвятої Богородиці. Святки;
- 125 років від дня народження Гната Петровича Юри (1888–1966), українського актора, режисера;
- 100 років від дня народження Ярослава Васильовича Смелякова (1913–1972), російського поета;
- 75 років від дня народження Василя Семеновича Стуса (1938–1985), українського поета, перекладача, правозахисника

10

- 175 років від дня народження Григорія Івановича Воробкевича (1838–1884), українського поета;
- 130 років від дня народження Олексія Миколайовича Толстого (1883–1945), російського письменника

12

- 180 років від дня народження Євгена Дюрінга (1833–1921), німецького філософа, економіста;

- 110 років від дня народження Ігоря Васильовича Курчатова (1903–1960), російського фізика
13
- Щедра кутя;
- 100 років від дня народження Василя Федоровича Форостецького (1913–1981), українського графіка, живописця
14
- Новий рік за старим стилем;
- День Святого Василя Великого
17
- 150 років від дня народження Костянтина Сергійовича Станіславського (справж. – Алексєєв) (1863–1938), російського режисера, актора, педагога, теоретика театру;
- 90 років від дня народження Мирослава Олександровича Мороза (1923–2006), українського бібліографа, літературознавця
18
- Святвечір водохресний. Голодна кутя
19
- Богоявлення. Хрещення Господнє. Водохреще
20
- Собор святого Іоанна Предтечі
21
- 100 років від дня народження Григорія Антоновича Нудьги (1913–1994), українського літературознавця, фольклориста, критика
22
- День Соборності та Свободи України ;
- 225 років від дня народження Джорджа Ноела Гордона Байрона (1788–1824), англійського поета;
- 80 років від дня народження Анатолія Юрійовича Мокренка (1933), українського співака
23
- 230 років від дня народження Стендаля (справж. – Анрі Марі Бейль) (1783–1842), французького письменника;
- 130 років від дня народження Михайла Івановича Донця (1883–1941), українського співака;
- 110 років від дня народження Григорія Васильовича Александрова (1903–1983) (справж. – Мормоненко), російського кінорежисера
24
- 150 років від дня народження Остапа Йосиповича Нижанківського (1863–1919), українського композитора, хорового диригента, музично-громадського діяча;

- 80 років від дня народження Євгена Михайловича Дударя (1933), українського письменника-сатирика, артиста розмовного жанру
25
- День Тетяни;
- 75 років від дня народження Володимира Семеновича Висоцького (1938–1980), російського поета, актора
26
- Міжнародний день митних служб;
- 150 років від дня народження Павла Олексійовича Кошиця (справж. – Порай-Кошиць) (1863–1904), українського та російського співака;
- 150 років із дня смерті Платона Федоровича Смиренка (1821–1863), українського цукрозаводчика
27
- Міжнародний день пам'яті жертв Голокосту
28
- 110 років від дня народження Юлія Сергійовича Мейтуса (1903–1997), українського композитора
29
- День пам'яті Героїв Крут
30
- 90 років від дня народження Леоніда Іовича Гайдая (1923–1993), російського кінорежисер

ЛЮТИЙ

- 2**
- 150 років від дня народження Тимотея (Тимофій) Гнатовича Бордуляка (1863–1936), українського письменника
3
- 150 років від дня народження Климентини Карлівни Попович-Боярської (1863–1945), української письменниці, громадської діячки;
- 100 років від дня народження Євгена Йосиповича Єніна (1913–1994), українського диригента;
- 80 років від дня народження Романа Мироновича Корогодського (1933–2005), українського літературознавця, мистецтвознавця
4
- 140 років від дня народження Михайла Михайловича Пришвіна (1873–1954), російського письменника
6
- 120 років від дня народження Віктора Борисовича Шкловського (1893–1984), російського письменника, літературознавця, критика;

- 110 років від дня народження Юрія Юрійовича Шовкопляса (1903–1978), українського письменника
7
- 150 років від дня народження Мечислава Солтиса (1863–1929), українського та польського композитора, диригента, педагога, музично-громадського діяча
9
- 230 років від дня народження Василя Андрійовича Жуковського (1783–1852), російського поета, перекладача, художника
10
- 240 років від дня народження Василя Назаровича Каразіна (1773–1842), українського та російського вченого, винахідника, освітнього та громадського діяча, публіциста
12
- Собор трьох святителів – Василя Великого, Іоанна Золотоустого, Григорія Двоєслова
13
- 170 років від дня народження Миколи Андрійовича Вербицького (1843–1909), українського письменника, педагога, громадського діяча;
- 140 років від дня народження Федора Івановича Шаляпіна (1873–1938), російського співака;
- 130 років від дня народження Євгена Багратіоновича Вахтангова (1883–1922), російського режисера, актора, педагога;
- 110 років від дня народження Жоржа Сіменона (1903–1989), французького письменника
14
- День Святого Валентина;
- 200 років від дня народження Олександра Сергійовича Даргомижського (1813–1869), російського композитора
15
- Стрітєння Господнє;
- День вшанування учасників бойових дій на території інших держав
16
- 200 років від дня народження Семена Степановича Гулака-Артемівського (справж. –Артемівський) (1813–1873), українського та російського оперного співака, композитора, актора, драматурга
17
- 70 років від дня народження Раїси Степанівни Недашківської (1943), української актриси театру і кіно

19

- 540 років від дня народження Миколая Коперника (1473–1543), польського та німецького астронома, математика (творця геліоцентричної теорії світу)

20

- Всесвітній день соціальної справедливості ;
- 125 років від дня народження Василя Олександровича Барвінського (1888–1963), українського композитора, піаніста, музикознавця, педагога

21

- Міжнародний день рідної мови

23

- День захисника Вітчизни;
- 110 років від дня народження Юліуса Фучика (1903–1943), чеського письменника, критика, публіциста, національного героя Чехії

24

- 150 років від дня народження Порфирія Устиновича Молчанова (1863–1945), українського композитора, педагога;
- 140 років від дня народження Енріко Карузо (1873–1921), італійського співака

26

- 150 років від дня народження Івана Миколайовича Бажанського (1863–1933), українського письменника, педагога

27

- 100 років від дня народження Ірвіна Шоу (1913–1984), американського письменника, драматурга, кіносценариста

БЕРЕЗЕНЬ

1

- 75 років від дня народження Борислава Миколайовича Брондукова (1938–2004), українського актора

2

- 190 років від дня народження Костянтина Дмитровича Ушинського (1823–1871), російського педагога

3

- 125 років від дня народження Левка Євгеновича Чикаленка (1888–1965), українського археолога, громадсько-політичного діяча;
- 125 років від дня народження Наталени Андріанівни Королевої (1888–1966), української письменниці, актриси, мистецтвознавця

5

- 110 років від дня народження Наталі Львівни Забіли (1903–1985), української письменниці, перекладача, драматурга

8

- Міжнародний жіночий день (Міжнародний день прав жінок і миру)

9

- День землевпорядника;
- День народження Тараса Григоровича Шевченка (1814–1861), українського письменника, художника, мислителя

11

- 125 років від дня народження Василя Михайловича Чечвянського (справж. – Губенко) (1888–1938), українського письменника-сатирика

12

- 150 років від дня народження Володимира Івановича Вернадського (1863–1945), українського та російського вченого-енциклопедиста, природознавця, мінералога, геохіміка;
- 100 років від дня народження Сергія Володимировича Михалкова (1913–2009), російського письменника, громадського діяча

13

- 125 років від дня народження Антона Семеновича Макаренка (1888–1939), українського та російського письменника, педагога

14

- 100 років від дня народження Василя Григоровича Томашевського (1913–?), українського архітектора, художника, скульптора (Канада)

15

- Всесвітній день прав споживача

17

- День працівників житлово-комунального господарства і побутового обслуговування населення;
- 110 років від дня народження Юрія Дольд-Михайлика (справж. – Юрій Петрович Михайлик) (1903–1966), українського письменника;
- 80 років від дня народження Олексія Семеновича Онищенка (1933), українського філософа, культуролога, соціолога, історика, громадського діяча (директор НБУВ)

18

- 200 років від дня народження Христіана Фрідріха Геббеля (1813–1863), німецького письменника

21

- Міжнародний день боротьби за ліквідацію расової дискримінації;
- Всесвітній день поезії

22

- День сорока мучеників Севастійських (сорок мучеників);
- Всесвітній день водних ресурсів (Всесвітній день води)

23

- Всесвітній метеорологічний день

24

- Всесвітній день боротьби із захворюванням на туберкульоз;
- Всеукраїнський день боротьби із захворюванням на туберкульоз

25

- Міжнародний день солідарності із жертвами рабства та трансатлантичної работоргівлі

День Служби безпеки України;

- 100 років від дня народження Василя Павловича Козаченка (1913–1995), українського письменника

26

- День внутрішніх військ Міністерства внутрішніх справ України;
- 530 років від дня народження Рафаеля (власне – Раффаелло Санті (Санціо)) (1483–1520), італійського живописця, архітектора

27

- Міжнародний день театру

28

- 150 років від дня народження Олексія Львовича Суходольського (1863–1936), українського актора, режисера театру

29

- 150 років від дня народження Леоніда Яковича Манька (1863–1922), українського драматурга, актора

30

- День Теплого Олексі;
- 160 років від дня народження Вінсента (Вінсент Віллем) Ван Гога (1853–1890), голландського живописця;
- 100 років від дня народження Олексія Григоровича Івахненка (1913–2007), українського вченого у галузі інформатики, обчислювальної техніки .

КВІТЕНЬ

1

- Міжнародний день птахів;
- День сміху;
- 140 років від дня народження Сергія Васильовича Рахманінова (1873–1943), російського композитора, піаніста, диригента

2

- Всесвітній день поширення інформації щодо проблем аутизму

4

- Міжнародний день просвіти з питань мінної небезпеки та допомоги в діяльності щодо розмінування

7

- Благовіщення Пресвятої Богородиці;
- Всесвітній день здоров'я;
- День геолога

8

- 110 років від дня народження Бориса Тенети (справж. – Борис Йосипович Гурій) (1903–1935), українського письменника

11

- Міжнародний день визволення в'язнів фашистських концтаборів;
- 100 років від дня народження Володимира Гнатовича Хоткевича (1913–1982), українського фізика

12

- Міжнародний день польоту людини в космос;
- Всесвітній день авіації і космонавтики;
- День працівників ракетно-космічної галузі;
- 190 років від дня народження Олександра Миколайовича Островського (1823–1886), російського драматурга

14

- 125 років від дня народження Леоніда Арсенійовича Булаховського (1888–1961), українського мовознавця, педагога

15

- 90 років від дня народження Григорія Гордійовича Шишка (1923–1994), українського живописця;
- 80 років від дня народження Бориса Натановича Стругацького (1933), російського письменника, перекладача, сценариста

18

- **18–22** Дні заповідників і національних парків;
- Міжнародний день пам'яток і визначних місць;
- День пам'яток історії та культури

19

- 150 років від дня народження Фелікса Михайловича Blumenфельда (1863–1931), українського та російського піаніста, диригента, композитора

20

- День довкілля

21

- 100 років від дня народження Василя Івановича Агібалова (1913–2002), українського скульптора, педагога

22

- Міжнародний день рідної землі

23

- Всесвітній день книги й авторського права;
- 90 років від дня народження Василя Сидоровича Земляка (справж. – Вацик) (1923–1977), українського прозаїка, кінодраматурга

24

- 210 років від дня народження Олександра Васильовича Духновича (1803–1865), українського письменника, педагога, просвітителя, культурного діяча;
- 90 років від дня народження Івана Федоровича Лещенка (1923), українського перекладача

25

- 100 років із дня смерті Михайла Михайловича Коцюбинського (1864–1913), українського письменника, культурного та громадського діяча

26

- Міжнародний день інтелектуальної власності;
- День Чорнобильської трагедії (1986);
- 210 років від дня народження Івана Григоровича Кульжинського (Кульжинський) (1803–1884), українського та російського письменника, літературознавця, етнографа

28

- Вхід Господній у Єрусалим (Вербна неділя);
- Всесвітній день охорони праці;
- День охорони праці

29

- Всесвітній день споріднених міст;
- 75 років від дня народження Олександра Несторовича Мушкудіані (1938), українського та грузинського літературознавця, перекладача

30

- 140 років від дня народження Василя Юрійовича Чаговця (1873–1941), українського фізіолога;
- 130 років від дня народження Ярослава Гашека (1883–1923), чеського письменника

ТРАВЕНЬ

1

1–2 День міжнародної солідарності трудящих

3

- Всесвітній день свободи преси;
- День Сонця

4

- 125 років від дня народження Миколи Олексійовича Грінченка (1888–1942), українського музикознавця, фольклориста, мистецтвознавця

5

- Світле Христове Воскресіння. Великдень;
- Міжнародний день акушерства

6

- День Великомученика Георгія Побідоносця

7

- 100 років від дня народження Ірини Остапівни Гоменюк (1913–1989), української майстрині народного декоративного розпису

8

- 8–9 Дні пам'яті та примирення, присвячені пам'яті жертв Другої світової війни;
- Міжнародний день Червоного Хреста та Червоного Півмісяця

9

- День Перемоги у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.;
- 80 років від дня народження Романа Васильовича Андріяшика (1933–2000), українського письменника

10

- 110 років від дня народження Ольги Іванівни Рубчаківни (за чоловіком – Юра) (1903–1981), української актриси

11

- 100 років від дня народження Андрія Борисовича Северного (1913–1987), українського та російського астрофізика

12

- День матері;
- 80 років від дня народження Андрія Андрійовича Вознесенського (1933–2010), російського поета

13

- 230 років від дня створення (1783) Чорноморського флоту

15

- Міжнародний день родини (сім'ї);
- 140 років від дня народження Павла Петровича Скоропадського (1873–1945), українського державного та політичного діяча, воєначальника (гетьмана України (1918))

17

- Всесвітній день телекомунікації та інформації;
- 140 років від дня народження Анрі Барбюса (1873–1935), французького письменника, громадського діяча

18

- День мучениці Ірини;
- Міжнародний день музеїв;
- День Європи;
- День науки;
- День скорботи і пам'яті жертв депортації кримськотатарського народу (1944)

19

- Всеукраїнський день працівників культури та майстрів народного мистецтва;
- День пам'яті жертв політичних репресій

20

- Всесвітній день метролога;
- День банківських працівників

21

- Всесвітній день культурного різноманіття в ім'я діалогу та розвитку

22

- День Миколи Весняного;
- Міжнародний день біологічного різноманіття;
- 200 років від дня народження Вільгельма Ріхарда Вагнера (1813–1883), німецького композитора, диригента, музичного теоретика

24

- День Рівноапостольних Кирила та Мефодія;
- День слов'янської писемності і культури

25

- День працівників видавництв, поліграфії і книгорозповсюдження;
- День Африки

26

- День Незалежності Грузії;
- День хіміка

27

- 310 років із часу (1703) заснування Санкт-Петербурга

28

- День прикордонника

29

- Міжнародний день миротворців ООН;
- 140 років від дня народження Костянтина Максимовича Зінківського (1873–1959), українського поета, педагога

31

- Всесвітній день боротьби з тютюнопалінням

ЧЕРВЕНЬ

- 1**
– Міжнародний день захисту дітей
- 2**
– День працівників місцевої промисловості;
– День працівників водного господарства
- 3**
– 170 років від дня народження Климента Аркадійовича Тімірязєва (1843–1920), російського природодослідника (одного із основоположників російської школи фізіології рослин)
- 4**
– Міжнародний день безвинних дітей – жертв агресії
- 5**
– Всесвітній день навколишнього середовища
- 6**
– День журналіста
- 8**
– Всесвітній день океанів
- 9**
– День працівників легкої промисловості
- 12**
– День працівника фондового ринку
- 13**
– Вознесіння Господнє;
– 240 років від дня народження Томаса Юнга (Янг) (1773–1829), англійського фізика, астронома
- 14**
– Всесвітній день донорів крові;
– 230 років із дня (1783) заснування міста Севастополь
- 16**
– День медичного працівника
– 140 років від дня народження Антоніни Василівни Нежданової (1873–1950), російської співачки
- 17**
– Всесвітній день боротьби з опустелюванням і засухами
- 20**
– Всесвітній день біженців
- 22**
– Початок Великої Вітчизняної війни (1941–1945 рр.);
– День Скорботи і вшанування пам'яті жертв війни в Україні

- 23
- День Святої Трійці;
- День державної служби ООН;
- День державної служби
- 25
- День митної служби України
- 26
- Міжнародний день на підтримку жертв тортур;
- Міжнародний день боротьби зі зловживанням наркотичними засобами та їхнім незаконним обігом
- 27
- 27–28 350 років тому (1663) відбулась Чорна Рада
- 28
- День Конституції України (1996)
- 30
- День молоді;
- День молодіжних та дитячих громадських організацій

Згадаймо ці дати

ІСААК НЬЮТОН (1643—1727 рр.)

Ісаак Ньютон народився 4 січня 1643 р. в селі Вулсторп (біля міста Грантема) у родині бідного фермера. Батько помер ще до народження сина. Ісаак був кволою дитиною і ніхто не вірив у те, що він житиме. Коли йому було три роки, мати вдруге вийшла заміж і виїхала з ферми. Ісаак залишився із бабусею, яка докладала всіх сил, щоб найкраще виховати свого хворобливого внука. Першу науку Ісаак проходив у сільській школі, а в 12 років бабуса віддала його до найближчої міської школи у м. Грантем. Спочатку Ісаак учився погано і невідомо, як склалася б його доля, якби не випадок, що трапився з ним у школі. Один з його однолітків під час суперечки побив Ісаака. Він дуже переживав, що не може відплатити, бо кривдник був значно сильніший. Тоді Ньютон вирішив зробити інакше: перевершити суперника у навчанні. Невдовзі наполегливою працею він досяг своєї мети: вчителі і навіть директор школи привселюдно визнали його найкращим учнем.

Вже у цей час Ньютон почав цікавитись механікою. У квартирі аптекаря Кларка, де він жив, була невеличка майстерня з повним набором інструментів. Аптекарь дозволяв Ньютону користуватись інструментами. Тут і виявились характерні риси майбутнього вченого — кмітливість і винахідливість. Він виготовляв моделі машин і самі машини: побудував водяний годинник, самохідну карету й оригінальний вітряк, який рухала миша, спеціально для цього приручена.

Крім того, він досить добре малював і писав вірші, а також читав багато книжок, які були у бібліотеці аптекаря.

Після закінчення школи у 1661 р. Ньютон вступив до Триніті-коледжу Кембриджського університету. Тут він із захопленням вивчає твори видатних математиків: «Геометрію» Декарта, праці відомого англійського математика Джона Валліса, особливо його трактат «Арифметика нескінченних величин», та інші, слухає лекції професора математики Ісаака Барроу, який мав винятково благотворний вплив на молодого Ньютона. Наполеглива праця, вдумливі шукання і творчі здібності дали свої наслідки: Ньютон протягом семи років одержував усі наукові ступені університету і в 1668 р. став магістром мистецтв. У зв'язку з епідемією чуми Ньютону довелося майже на 2 роки залишити Кембридж і переїхати в своє рідне село Вулсторп. У цей період він відкрив закон всесвітнього тяжіння, а також займався розробкою важливих проблем вищої математики.

Повернувшись до Кембриджа, Ньютон продовжує свої наукові дослідження і в 1669 р. подає професору Барроу працю про теорему бінома, трактат про нескінченні ряди і принципи обчислення нескінченно малих величин. Барроу був вражений дослідженнями молодого Ньютона і побачив у ньому гідного заступника на своїй посаді професора математики. Ньютону було всього 26 років, коли йому запропонували зайняти кафедру математики в Триніті-коледжі Кембриджського університету (1669 р.). Молодий професор ретельно виконував покладені на нього обов'язки, проте весь вільний час віддавав своїм дослідженням.

Коли його праці, передані професорові Барроу, стали відомі широким науковим колам, до Ньютона прийшла слава видатного математика. За пропозицією одного з членів Лондонського Королівського Товариства (Англійська академія наук) у 1672 р. Ньютона було обрано членом цього Товариства.

Триніті-коледж, де жив і працював Ньютон, вважався релігійним закладом, і всі його постійні співробітники повинні були стати ченцями. Перед Ньютоном постала проблема — або стати ченцем, або залишити посаду професора в університеті. На клопотання колег Ньютона король Карл II, зважаючи на його видатні заслуги, залишив вченого викладачем в університеті. Проте Ньютон втратив право на одержання частини прибутків релігійної університетської корпорації. Щоправда, йому було дозволено одержувати деяку винагороду з фондів, внесених до університету його засновником Генрі Лукасом.

Англійський уряд, беручи до уваги наукові заслуги і світову славу Ньютона, виявив своє піклування про нього. У 1705 р. королева Англії Анна, відвідавши Кембрідж, надала Ньютону дворянське звання і нагородила його титулом рицаря. У цей час Ньютон перебував на вершині своєї слави. Всі визнавали його виняткові заслуги в галузі науки і схилялись перед його генієм.

Ньютон зробив визначні відкриття в галузі механіки, математики й астрономії. Усі найголовніші дослідження він провів у період перебування в Кембриджі. Одним із найвидатніших відкриттів Ньютона був метод обчислення

нескінченно малих величин — «метод флюксій» (1665—1666 рр.), остаточно оформлений і досконало викладений у вступі до трактату «Про квадратуру кривих» (видано лише в 1704 р.).

Змінні величини Ньютон назвав флюентами (загальним аргументом їх є час). Швидкості руху флюент, як похідні часу, він назвав флюксіями. Нескінченно малий приріст, якого набуває флюента за нескінченно малим проміжком часу, Ньютон назвав моментом. У 1671 р. Ньютон переробив і науково обґрунтував теорію флюксій, маючи намір опублікувати її. Але видана вона була лише після його смерті у 1736 р.

Одночасно з Ньютоном і незалежно від нього ці дві задачі досліджував видатний німецький учений Готфрід Вільгельм Лейбніц (1646—1716 рр.).

Ще до Ньютона і Лейбніца визначні математики Архімед, Валліс, Кавальєрі, Ферма, Роберваль, Барроу та ін. у своїх працях розробляли питання, пов'язані з теорією нескінченно малих величин, але тільки Ньютону і Лейбніцу пощастило розв'язати їх блискуче.

Кому ж з цих двох учених належить пріоритет у винайденні диференціального та інтегрального обчислень? З цього приводу в 1676 р. Між Ньютоном і Лейбніцем почалося листування, з якого видно, що Ньютон не претендував на першість. Проте суперечки між науковими колами Німеччини й Англії не припинялись. На прохання Лейбніца питання було передано на розгляд Лондонському Королівському Товариству. Спеціальна комісія Товариства вирішила його на користь Ньютона.

Свій безсмертний трактат «Математичні основи натуральної філософії» Ньютон подав Лондонському Королівському Товариству у квітні 1686 р. Якоюсь мірою про викладені у цій праці закони здогадувались ще давньогрецькі вчені, великі астрономи М. Коперник (1473–1543) і Й. Кеплер (1571–1630), італійський астроном Бореллі (1608–1679), сучасники Ньютона Гук, Галлей та ін.

Найближчими до ньютонівих формулювань були формулювання Гука. Йому не вистачало тільки генія Ньютона, щоб ці закони довести до математичної формули. Ньютону потрібно було 18 років, щоб вивчити твори з цього питання своїх багатьох попередників. На їх підставі та на основі власних спостережень Ньютон сформулював закон всесвітнього тяжіння, і довів, що закони Кеплера є наслідками закону тяжіння, показав, що Земля має форму стиснутого еліпсоїда обертання; визначив величину стиснення Землі, пояснив явище прецесії (відхилення земної осі) під дією Місяця і Сонця на екваторіальну опуклість Землі; показав можливість визначити за рухом супутників масу планет; пояснив явища припливів та ряд питань астрономії. У цьому самому творі Ньютон виклав деякі істини в галузі чистої математики і вивів 3 закони класичної механіки. Закон всесвітнього тяжіння не відразу визнали навіть найвидатніші вчені того часу.

Будучи великим ученим, Ньютон не вихвалявся своїми відкриттями, а завжди віддавав належну шану своїм попередникам і сучасникам, які своїми

працями підготували ґрунт для його відкриттів.

У повсякденному житті він додержувався суворого режиму. Цим загартував свій організм і до 80 років був ще зовсім міцним і здоровим. Коли Ньютону було вже близько 80 років, він захворів на так звану кам'яну хворобу, вилікувати яку було неможливо і яка в останні тижні життя завдавала йому тяжких страждань. 1 березня 1727 р. великої людини не стало. Він помер у вісімдесят чотири роки. Геніального вченого урочисто поховали у Вестмінстерському абатстві, де ховають видатних і коронованих осіб Англії. На пам'ятнику вибито віршований напис, що закінчується словами: «Нехай радіють смертні, що серед них жила така прикраса роду людського».

ТАРАС ШЕВЧЕНКО **(1814 — 1861)**

Тарас Григорович Шевченко народився 25 лютого (9 березня за н. ст.) 1814 р. в с. Моринці Звенигородського повіту Київської губернії. Його батьки, що були кріпаками багатого поміщика В. В. Енгельгардта, незабаром переїхали до сусіднього села Кирилівки. 1822 р. батько віддав його “в науку” до кирилівського дяка. За два роки Тарас навчився читати й писати, і, можливо, засвоїв якісь знання з арифметики. Читав він дещо й крім Псалтиря. У поезії “А. О. Козачковському” Шевченко згадував, як він школярем списував у бур'янах у саморобний зошит вірші Сковороди та колядку “Три царіє со дари”.

Після смерті у 1823 р. матері і 1825 р. батька Тарас залишився сиротою. Деякий час був “школярем-попихачем” у дяка Богорського. Вже в шкільні роки малим Тарасом оволоділа непереборна пристрасть до малювання. Він мріяв “сделаться когда-нибудь хоть посредственным маляром” і вперто шукав у навколишніх селах учителя малювання. Та після кількох невдалих спроб повернувся до Кирилівки, де пас громадську череду і майже рік наймитував у священика Григорія Кошиця.

Наприкінці 1828 або на початку 1829 р. Тараса взято до поміщицького двору у Вільшані, яка дісталася в спадщину позашлюбному синові В. Енгельгардта, ад'ютантові віленського військового губернатора П. Енгельгардту. Восени 1829 р. Шевченко супроводжує валку з майном молодого пана до Вільно. У списку дворових його записано здатним “на комнатного живописца”.

У Вільно Шевченко виконує обов'язки козачка в панських покоях. А у вільний час потай від пана перемальовує лубочні картинки. Шевченка віддають вчитися малюванню. Найвірогідніше, що він короткий час учився у Яна-Батіста Лампі (1775 – 837), який з кінця 1829 р. до весни 1830 р. перебував у Вільно.

1832 р. Енгельгардт законтрактує Шевченка на чотири роки майстрові петербурзького малярного цеху В. Ширяєву. Разом з його учнями Шевченко бере участь у розписах Великого та інших петербурзьких театрів. Очевидно, 1835 р. з Шевченком познайомився учень Академії мистецтв І. Сошенко.

Він робить усе, щоб якось полегшити його долю: знайомить з Є. Гребінкою і

конференц-секретарем Академії мистецтв В. Григоровичем, який дозволяє Шевченкові відвідувати рисувальні класи Товариства заохочування художників (1835). Згодом відбувається знайомство Шевченка з К. Брюлловим і В. Жуковським. Вражені гіркою долею талановитого юнака, вони 1838 р. викупляють його з кріпацтва.

21 травня 1838 р. Шевченка зараховують стороннім учнем Академії мистецтв. Він навчається під керівництвом К. Брюллова, стає одним з його улюблених учнів, одержує срібні медалі (за картини “Хлопчик-жебрак, що дає хліб собаці” (1840), “Циганка-ворожка” (1841), “Катерина” (1842)). Остання написана за мотивами однойменної поеми Шевченка. Успішно працює він і в жанрі портрета (портрети М. Луніна, А. Лагоди, О. Коцебу та ін., автопортрети).

Вірші Шевченко почав писати ще кріпаком, за його свідченням, у 1837 р. З тих перших поетичних спроб відомі тільки вірші “Причинна” і “Нудно мені, тяжко – що маю робити” (належність останнього Шевченкові не можна вважати остаточно доведеною). Пробудженню поетичного таланту Шевченка сприяло, очевидно, знайомство його з творами українських поетів (Котляревського і романтиків). Кілька своїх поезій Шевченко у 1838 р. віддав Гребінці для публікації в українському альманасі “Ластівка”. Але ще до виходу “Ластівки” (1841) 18 квітня 1840 р. з'являється перша збірка Шевченка – “Кобзар”.

Це була подія величезного значення не тільки в історії української літератури, а й в історії самосвідомості українського народу. Хоча “Кобзар” містив лише вісім творів (“Думи мої, думи мої”, “Перебендя”, “Катерина”, “Тополя”, “Думка”, “До Основ'яненка”, “Іван Підкова”, “Тарасова ніч”), вони засвідчили, що в українське письменство прийшов поет великого обдаровання. Враження, яке справили “Кобзар” і твори, надруковані в “Ластівці”, підсилювалося, коли 1841р. вийшла історична поема Шевченка “Гайдамаки” (написана у 1839 – 1841 рр.).

Критичні відгуки на “Кобзар” і “Гайдамаків” були, за окремими винятками, позитивними. Майже всі рецензенти визнали поетичний талант Шевченка, хоча деякі з консервативних журналів докоряли поетові, що він пише українською мовою (“Сын Отечества”, “Библиотека для чтения”). Особливо прихильною була рецензія на “Кобзар” у журналі “Отечественные записки”, критичним відділом якого керував В. Белінський.

Навчаючись в Академії мистецтв і маючи твердий намір здобути професійну освіту художника, Шевченко, проте, дедалі більше усвідомлює своє поетичне покликання. 1841 р. він пише російською мовою віршовану історичну трагедію “Никита Гайдай”, з якої зберігся лише уривок. Згодом він переробив її у драму “Невеста” (зберігся фрагмент “Песня караульного у тюрми”).

1842 р. пише драматизовану соціально-побутову поему російською мовою “Слепая”. Того ж року створює історичну поему “Гамалія” (вийшла окремою книжкою 1844 р.). Кінцем лютого 1843 р. датована історико-побутова драма

“Назар Стодоля” (написана російською мовою, відома лише в українському перекладі). У 1844 – 1845 рр. її поставив аматорський гурток при Медико-хірургічній академії в Петербурзі.

1844 р. вийшло друге видання “Кобзаря”. Усі ці твори належать до раннього періоду творчості Шевченка, коли він усвідомлював себе як “мужицький поет” і поет-патріот.

Новий період творчості Шевченка охоплює роки 1843 – 1847 (до арешту) і пов'язаний з двома його подорожами на Україну. За назвою збірки автографів “Три літа” (яка включає поезії 1843 — 1845 рр.) ці роки життя й творчості поета названо періодом “трьох літ”. До цього ж періоду фактично належать і твори, написані у 1846 – 1847 рр. (до арешту).

Період “трьох літ” – роки формування художньої системи зрілого Шевченка. Його художню систему характеризує органічне поєднання реалістичного і романтичного начал, в якому домінуючою тенденцією стає прагнення об'єктивно відображати дійсність у всій складності її суперечностей.

Перша подорож Шевченка на Україну продовжувалася близько восьми місяців. Виїхавши з Петербурга у травні 1843 р., поет відвідав десятки міст і сіл України (рідну Кирилівку, Київ, Полтавщину, Хортицю, Чигирин тощо). Спілкувався з селянами, познайомився з численними представниками української інтелігенції й освіченими поміщиками зокрема, з М. Максимовичем, В. Білозерським, П. Кулішем, В. Забілою.

На Україні Шевченко багато малював, виконав ескізи до альбому офортів “Живописна Україна”, який задумав як періодичне видання, присвячене історичному минулому й сучасному народному побуту України. Єдиний випуск цього альбому, що вважається першим твором критичного реалізму в українській графіці, вийшов 1844 р. у Петербурзі.

На Україні Шевченко написав два поетичних твори — російською мовою поему “Тризна” (1844 р. опублікована в журналі “Маяк” під назвою “Бесталанний” і того ж року вийшла окремим виданням) і вірш “Розрита могила”. Та, повернувшись до Петербурга наприкінці лютого 1844р., він під враженням побаченого в Україні пише ряд творів (зокрема, поему “Сон”), які остаточно визначили подальший його шлях як поета.

1846 р. створює балади “Лілея” і “Русалка”, а 1847 р. (до арешту) — поему “Осика”. Тоді ж він задумує нове видання “Кобзаря”, куди мали увійти його твори 1843 – 1847 рр. легального змісту. До цього видання пише у березні 1847 р. передмову, в якій викладає свою естетичну програму, закликає письменників до глибшого пізнання народу й різко критикує поверховий етнографізм і псевдонародність. Видання це не було здійснене через арешт поета.

Револьюційні твори з відібраного при арешті альбому “Три літа” стали головним доказом антидержавної діяльності Шевченка (його належність до Кирило-Мефодіївського товариства не була доведена). “За створення підбурливих

і найвищою мірою зухвалих віршів” його призначено рядовим до Окремого Оренбурзького корпусу. На вирок Микола I дописав: “Під найсуворіший нагляд із забороною писати й малювати”. Були заборонені й Шевченкові книжки.

8 червня 1847 р. Шевченка привезли до Оренбурга, звідти до Орської фортеці, де він мав відбувати солдатську службу. Почалися місяці принизливої муштри. В Оренбурзі поет познайомився зі своїми земляками Ф. Лазаревським і С. Левицьким, які стали його друзями й допомагали йому на засланні, в Орській кріпості — з польськими політичними засланцями І. Завадським, С. Крулікевичем, О. Фішером та ін. В Орську він порушив царську забороною писати. Свої нові твори він потай записував до саморобних “захаявних” зшитків. Наприкінці 1849 – на початку 1850 р. він переписав ці “невільницькі” поезії в саморобну книжечку, яка згодом дістала назву “Мала книжка”. В Орській фортеці поет написав 21 твір.

У 1848 р. на клопотання Шевченкових друзів його включили як художника до складу Аральської описової експедиції, очолюваної О. Бутаковим. З жовтня 1848 р. до травня 1849 р. експедиція зимувала на острові Косарал. Під час зимівлі Шевченко багато малював і написав понад 70 поезій. З травня експедиція продовжувала дослідження Аральського моря, наприкінці вересня повернулася до Раїма, а звідти до Оренбурга. За проханням Бутакова Шевченка залишили в Оренбурзі опрацьовувати матеріали експедиції, де він написав 12 поезій. Там потоваришував з польськими засланцями (зокрема, з Бр. Залеським) та штабс-капітаном К. Герном, який попередив Шевченка про наступний обшук і допоміг зберегти “Малу книжку”.

23 квітня 1850 р. Шевченка заарештували за порушення царської забороны писати й малювати. Після слідства в Орській кріпості його перевели до Новопетровського укріплення на півострові Мангишлак, куди він прибув у середині жовтня 1850 р. Цей новий арешт мав фатальні наслідки для поетичної творчості Шевченка на засланні: з обережності він змушений був припинити писати вірші і відновив поетичну діяльність тільки незадовго до звільнення (друга редакція поеми “Москалева криниця”). Проте в ті роки він малював, написав кілька повістей російською мовою і розпочав щоденник.

Після смерті Миколи I (лютий 1855 р.) друзі поета (Ф. Толстой та ін.) почали клопотатися про його звільнення. Та тільки 1 травня 1857 р. було дано офіційний дозвіл звільнити Шевченка з військової служби зі встановленням за ним нагляду і забороною жити в столицях. 2 серпня 1857 р. Шевченко виїхав із Новопетровського укріплення, маючи намір поселитися в Петербурзі.

Головний набуток його творчості 1847 – 1850 рр. лірика. Лірика й особистого плану, і рольова, в якій чільне місце займають вірші в народнописенному дусі. За ідейно-художніми якостями і значенням в літературному процесі лірика Шевченка цього періоду — етап не тільки в його творчому розвитку, а й в українській поезії взагалі. Реалістичним психологізмом, відтворенням “діалектики душі”, природністю поетичного вислову вона

випереджала літературну добу й створювала ґрунт для дальшого піднесення української поезії наприкінці ХІХ ст. (І. Франко, Леся Українка).

У кінці березня 1858 р. Шевченко приїхав до Петербурга. Літературно-мистецька громадськість столиці гаряче зустріла поета. В останні роки життя він бере діяльну участь у громадському житті, виступає на літературних вечорах, стає одним із фундаторів Літературного фонду, допомагає недільним школам на Україні (складає й видає для них “Букварь южнорусский”).

Влітку 1859 р. Шевченко відвідав Україну. Зустрівся в Кирилівці з братами й сестрою. Мав намір оселитися на Україні. Шукав ділянку, щоб збудувати хату. Та 13 липня біля с. Прохорівка його заарештували. Звільнили через місяць і запропонували виїхати до Петербурга.

А 1859 р. у Лейпцігу видано (без участі поета) збірку “Новые стихотворения Пушкина и Шевченки”, де вперше надруковано шість нелегальних поезій Шевченка, зокрема “Кавказ” і “Заповіт”. Видання “Кобзаря” 1860 р. було сприйнято передовою громадськістю як визначна літературно-суспільна подія загальноросійського значення.

Заслання підірвало здоров'я Шевченка. На початку 1861 р. він тяжко захворів і 10 березня помер. Незадовго до смерті написав останній вірш — “Чи не покинуть нам, небого”. У похороні поета брав участь чи не весь літературно-мистецький Петербург (зокрема, М. Некрасов, М. Михайлов, Ф. Достоевський, М. Салтиков-Щедрін, М. Лесков, М. Костомаров, В. Білозерський, П. Куліш, Г. Честахівський). Похований був на Смоленському кладовищі. Через два місяці, виконуючи заповіт поета, друзі перевезли його прах на Україну і поховали на Чернечій (тепер Тарасова) горі біля Канева.

Важко переоцінити також роль Шевченкової спадщини в розвитку не тільки естетичної, а й соціальної і національної свідомості українського народу.

Творчість Шевченка стала новим етапом у розвитку естетичного мислення українського народу. Вона визначила на десятиліття вперед дальший поступ української літератури (не тільки поезії, а й прози і драматургії), прискорила український літературний процес. Шевченко, ім'я якого стоїть в одному ряду з іменами Пушкіна, Лермонтова, Байрона, Міцкевича, підніс українську літературу до рівня найрозвиненіших літератур світу.

МИХАЙЛО КОЦЮБІНСЬКИЙ (1864-1913)

Народився Михайло Михайлович Коцюбинський 25 квітня 1864 року у Вінниці в сім'ї дрібного службовця. Вихованням хлопця в основному займалася мати, «добра, надзвичайно любляча, здатна на самопожертву...». Саме завдяки її старанням хлопець мав можливість долучитися до зразків високого мистецтва ще з юних літ. Вона допомагала йому сформувати добрий естетичний смак, прищеплювала «нахил до всього гарного та любов і розуміння природи». Ази

освіти Михайло осягав удома.

З 1875 року навчався у Барській початковій школі, а в наступні п'ять років — у Шаргородському духовному училищі. Як згадував один із його ровесників, «Михайло Коцюбинський був тоді повновидий, невисокого зросту хлопчик, з темним, трохи кучерявим волоссям, завжди чепурний і чисто вдягнений. Вчився він добре, був дуже уважний і старанний. Знав завжди лекції краще за нас усіх, був узагалі зосереджений і серйозний не на свої літа. Учитель ніколи не карав його — не бив лінійкою по руці, не становив навколішки, як це бувало з іншими. До товаришів ставився гарно, до всіх однаково уважно, не розрізняючи з-поміж них ні євреїв, ні руських, ні поляків». Під час навчання у духовному училищі хлопець не обмежується вивченням лише обов'язкової програми. З особливим захопленням він знайомиться з творчістю Тараса Шевченка, Марка Вовчка, Генріха Гейне, Миколи Гоголя, Олександра Пушкіна. Готується до вступу в університет. Але сувора дійсність по-своєму відкоригувала ті мрії. Хвороба матері, втрата роботи батьком, опікування меншими дітьми — все це змусило юнака рано піти на свій хліб. Протягом 1882-1892 рр. М. Коцюбинський вчителює, дає приватні уроки, займається репетиторством для дітей із заможних родин Вінниці та навколишніх сіл. Пізнаючи народне життя, він відкривав і себе. Реалії життя й багата уява спонукали до творчості.

У 1890 році у львівському часописі «Дзвінок» друкується його вірш «Наша хатка». А невдовзі побачили світ оповідання «Харитя», «Ялинка», що виразно свідчили про непересічний талант молодого автора. З 1892 року, за рекомендацією відомого бібліографа М. Комарова, М. Коцюбинський працює в експедиції, яка боролася з виноградною хворобою по селах Бессарабії. Серед робітників філоксерних загонів було чимало українських студентів з Київського, Харківського, Одеського університетів. Тут письменник близько знайомиться з членами підпільного товариства «Братство тарасівців», що створювалося з палким бажанням відстоювати право самобутності української нації «скрізь, де тільки можливо». Глибокі враження від життя молдаван, а пізніше — і кримських татар лягли в основу оповідань «Для загального добра», «На камені» та інших.

З 1898 року письменник оселяється в древньому Чернігові, отримавши роботу в земській управі. З 1900 по 1911 рік працює в статистичному бюро губернського земства. Цей період життя і творчості М. Коцюбинського особливий. Навколо нього гуртується чернігівська інтелігенція, заохочена й наснажена прикладом дієвого життя Михайла Михайловича.

У 1903 році як член Чернігівської губернської ученої архівної комісії він побував у Полтаві на відкритті пам'ятника І. Котляревському. Зустрічі з відомими діячами української культури справили на нього надзвичайне враження.

З 1899 року у Львові починає виходити зібрання його творів, завершене сьомим томом у 1913 році. У 1905 році М. Коцюбинський подорожує країнами Центральної та Західної Європи, відвідує Австрію, Німеччину, Італію,

Швейцарію. Після повернення він багато працює.

Останні роки життя великого письменника позначені різким погіршенням здоров'я, загостренням хвороби серця. З 1909 по 1912 рік М. Коцюбинський тричі відвідує Італію, куди виїздив на лікування. Там близько знайомиться з Максимом Горьким, на віллі якого, на острові Капрі, він жив. Улітку 1910 року, повертаючись з-за кордону, М. Коцюбинський заїхав у карпатське село Криворівню. Відчуття від знайомства з побутом, людьми, мовою, традиціями цієї землі, заворожили його. Згодом він ще двічі приїжджатиме у цей край, а свої враження увічнив чудовим твором «Тіні забутих предків» (1911 р.). Здається, це були останні світлі й щасливі миті життя, яке невпинно знесилювалося підступною недугою.

Йому не допомагає лікування в університетській клініці Києва, і 25 квітня 1913 року полум'яне серце неповторного майстра слова перестало битися. Поховано Михайла Михайловича Коцюбинського на Болдиній горі в Чернігові, де він так любив відпочивати, милуючись красою Придесення.

Михайла Михайловича Коцюбинського сучасники часто називали сонцепоклонником. Знайомство з його творчістю наочно підтверджує надзвичайно тонку й точну цю характеристику. Висока художність, вражаюче багатство, світла простота думки й справді мовби пронизують читача життєдайним сонячним промінням, звеличуючи й наснажуючи для добра і творення. Його творчість непомітно, але неминуче допомагала людині ставати людиною. Можливо, саме це й мав на увазі, узагальнюючи його значення як митця, М. Горький, коли писав: «...У ньому кипить органічна гидливість до поганого. В нього тонко розвинена естетична чуйність до доброго, він любить добро любов'ю художника, вірить в його переможну силу, і в ньому живе почуття громадянина, якому глибоко і всебічно зрозуміле культурне значення, історична вартість добра». Яких би тем не торкався мудрий і вимогливий письменник, вони набирали особливого, неповторного звучання правди і краси, що, зрештою, означатиме кінцеве торжество життя. Саме любов до нього і спонукала шукати надійних шляхів до кращих, вільніших і радісніших його проявів.

Митець за покликанням, М. Коцюбинський мріяв створити літопис добра. Але в епоху жорстокості письменник змушений був творити літопис всенародного горя, поневірянь і випробувань. Та надія, як і мрія, не покидала письменника. Світле і тверде переконання у неминуче справдженні кращої долі пронизує кожне слово митця, кожну його інтонацію. Хіба не про це він сказав: «Яка сила життя! Ми звикли до нього і не помічаємо перемоги живого над мертвим, дійового над інертним, і ми ніби не знаємо, що сонце творить квіти й плоди з мертвого каменю, не бачимо, як всюди торжествує живе, щоб бадьорити й радувати нас. Ми повинні усміхатися світові дружньо».

ПЛАН ЗАХОДІВ НА II СЕМЕСТР 2012-2013 н. р.

План роботи Центру національно-громадянського виховання „Світлиця”

Кафедра українознавства, ауд. 474 а, ауд. 476
Довідки за тел.: 373-15-79, 2-79

Для науковця та спеціаліста важливим є володіння мовою в усіх сферах життєдіяльності, зокрема у професійній. Для набуття навичок мовної грамотності, узагальнення знань з української мови, формування усного і писемного мовлення викладачі-філологи проводять **консультації з мовних питань** для викладачів, співробітників та студентів.

Тож якщо Ви хочете дізнатися точний переклад слова, виразу, терміна, їх значення, правильне написання, вимову, відмінювання тощо, – звертайтеся за консультацією, не залишайте без відповіді будь-які мовні питання.

Час проведення консультацій: четвер, 14:30-15:30 (ауд. 470 а).
Викладачі: ст. викл. Лагдан С. П., ст. викл. Бочарова О. О.

Звертайтеся, будемо раді допомогти Вам!

На замовлення груп проводяться **екскурсії** по Світлиці.

Клуб „У Світлиці сьогодні гість...” (ауд. 476)

Керівник: ст. викл. Іващенко Г. Л.

(Див. оголошення)

1. Презентація документального фільму „Олександр Польш”.
Презентує співавтор Ігор Кочергін, канд. іст. наук, доцент НГУ.
2. Зустріч з поетом і перекладачем, редактором часопису „Січеслав” Сергієм Злючим.

Ласкаво просимо до Світлиці !

ПЛАН СОЦІОКУЛЬТУРНИХ ЗАХОДІВ НТБ

I. Інформаційно – виставкова діяльність	
1. Виставки нових надходжень	<i>постійно</i>
2. Тематичні виставки за «Календарем знаменних дат»	<i>постійно</i>
3. Стенд «Бібліотека інформує»	<i>постійно</i>
II. Формування інформаційної культури студента	
1. Екскурсії по бібліотеці	<i>постійно</i>
2. Проведення практичних занять з формування інформаційної культури читачів та набуття ними навичок користування	<i>постійно</i>

традиційними та електронними бібліотечними інформаційними ресурсами 3. Навігація в електронних інформаційних ресурсах 4. Сервісні послуги при написанні наукових статей	<i>на замовлення на замовлення</i>
III. Наукова складова навчання 1. Огляд «Праці вчених ДШТУ» 2. Бесіда «Академік Є.О.Патон» 3. Презентація книги «Познание и рациональность в культуре постмодерна» (авт. О.М.Пшінько, Т.І.Власова) 4. Відкритий перегляд літератури на конференції «ЕКО-інтелект»	<i>на замовлення на замовлення квітень квітень</i>
IV. Виховання особистості 1. Інформаційна година «За здоровий спосіб життя» 2. Зустрічі з ветеранами Укрзалізниці 3. «Дніпропетровщина читає Олесь Гончара»	<i>протягом року лютий протягом року</i>
V. Бібліотека – зона позитиву Готуємось до Всеукраїнського дня бібліотек 1. Конкурс для читачів «Бібліотека-любов моя» 2. Шоу професіоналів «Бібліо-пані» 3. Години поезії 4. Традиції та свята народу України. Великдень	<i>березень березень березень квітень-травень</i>

Запрошуємо кураторів до співпраці! Тел. 1-43, к. 167

ПЛАН роботи профспілки студентів університету

№ з/п	Заходи	Дата, місце проведення	Відповідальні
1	Збір інформації щодо соціально незахищених категорій студентів університету	пофакультетно, постійно	Голови профбюро факультетів
2	Видача безкоштовних квитків для дітей - сиріт	щомісячно	Мороз О. В. Бобовнікова К. А.
3	Видача путівок для оздоровлення в санаторії профілакторії ДНУЗТ	щомісячно	Мороз О.В. Бобовнікова К. А.
4	Поїздка до дитячого будинку № 1	лютий	Голови профбюро факультетів
5	Відвідування ветеранів	лютий, березень	Голови профбюро факультетів

6	Участь у проведенні фестивалю-конкурсу художньої самодіяльності «Студентська весна 2013» (за окремим планом)	ДК ДІТ	Голови профбюро факультетів
7	Конкурс на оформлення гуртожитків до Дня Святого Валентина	14 лютого	Голови профбюро факультетів
8	Перевірка санітарного стану гуртожитків	щотижня	Мороз О. В. Голови студентських рад гуртожитків
9	Організація і проведення святкового вручення дипломів	червень	Мороз о. В., Голови профбюро факультетів
10	Організація роботи соціальної служби для студентів	щотижня	Мороз О. В.
11	Організація тренінгів «Школа лідера»	щотижня	Мороз О. В.
12	Організація циклу лекцій з питань шкідливим звичкам та пропаганди здорового способу життя	квітень	Голови профбюро факультетів
13	Організація поздоровлення студентських сімей до Дня сім'ї	травень	Сахнюк А. М.
14	Організація циклу лекцій та круглих столів щодо стану навколишнього природного середовища (до Дня Чорнобильської трагедії)	квітень	Рублюк О. Голови профбюро факультетів
15	Поздоровлення ветеранів до Дня Перемоги	травень	Голови профбюро факультетів
16	Проект «Пам'ятай минуле – думай про майбутнє»	березень-червень	Голови профбюро факультетів
17	Проект «Студенти, читайте книжки»	березень-квітень	Новік Е. Б.
18	Інформаційна робота зі студентами 5-х курсів щодо профспілки	квітень-червень	Голови профбюро факультетів
19	Змагання з боулінгу	січень-травень	Голови профбюро факультетів
20	Організація культпоходів студентів університету до Дніпропетровської філармонії,	щомісяця	Мороз О. В. Голови профбюро факультетів

	театрів Горького, Опери та балету		
21	Організація туристичних поїздок по Україні (за бажанням груп)	грудень - червень	Мороз О. В. Голови профбюро факультетів
22	Поселення студентських сімей у гуртожиток	травень - вересень	Мороз О. В. Яценко Д. К.

ПЛАН

проведення головних спортивно-масових заходів університету

1. Спартакіада ДПТУ з міні-футболу (лютий).
2. Спартакіада ДПТУ з баскетболу (чол.) (лютий).
3. Спартакіада ДПТУ з волейболу (жін.) (лютий).
4. Спартакіада ДПТУ з гирьового спорту (березень).
5. Спартакіада ДПТУ з настільного тенісу (березень).
6. Спартакіада ДПТУ з армреслінгу (березень).
7. Спартакіада ДПТУ з шашок (березень).
8. Кубок ДПТУ з міні-футболу (березень).
9. Спартакіада ДПТУ з легкої атлетики (квітень).
10. Спартакіада ДПТУ з важкої атлетики (квітень).
11. Спартакіада ДПТУ з плавання (квітень).
12. Спартакіада ДПТУ зі спортивної гімнастики (квітень).
13. Спартакіада ДПТУ з шахів (квітень).
14. Спартакіада ДПТУ з тенісу (квітень).
15. Кубок ДПТУ з волейболу (травень).
16. Спартакіада ДПТУ з водного поло (травень).

Для співробітників університету організовано роботу оздоровчих груп з міні-футболу і волейболу.

До уваги кураторів!

План роботи студентської ради перший та другий семестр 2012 / 2013 н. р. розміщено у віснику № 53.